

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní Mgr Helenou Konečnou ve věci

žalobce: **D. J. A. A.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
Nad Štolou 936/3, Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2018, č. j. OAM-540/ZA-ZA11-K10-2018,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou dne 14. 12. 2018 domáhal přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného (dále také „správní orgán“), kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).
2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný zabýval důvody pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, existencí důvodů pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 13 cit. zákona a pro udělení humanitárního azylu ve smyslu

§ 14 cit. zákona, dále se zabýval důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a cit. zákona a konečně i existencí důvodů pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 14b cit. zákona. Dospěl přitom k závěru, že v případě žalobce není dán žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jak jsou předvídány výše citovanými ustanoveními zákona o azylu.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

3. Shora uvedené rozhodnutí napadl žalobce včas podanou žalobou, v níž namítal, že splňuje podmínky na udělení azylu dle § 12 zákona o azylu a doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 téhož zákona. To zdůvodnil tím, že se ve své vlasti obává fyzické likvidace pro odepření spolupráce s politickou stranou PDK, tj. Demokratickou stranou Kurdistanu (dále jen „PDK“). Sám byl sympatizant a spolupracovník politické Strany jednoty (Party Yeketiý – dále jen „Yeketiý“), přičemž v jeho rodině jsou někteří i řádnými členy této strany. Žalobce současně uvedl, že vyniká svými schopnostmi v oblasti IT a internetu. Pro jeho znalosti a schopnost nabourat se do informačních systémů, se ho členové PDK působící na jeho škole snažili získat ke spolupráci a k získávání informací o straně Yeketiý. To žalobce několikrát odmítl a poté se dozvěděl, že pro odmítnutí spolupráce bylo již několik lidí zlikvidováno.
4. Žalobce dále namítl, že správní orgán zcela neopodstatněně zhodnotil jeho výpověď jako nevěrohodnou. Má zato, že podstatnou část rozporů ve výpovědích dostatečně vysvětlil. Za podstatnou vadu řízení v této souvislosti pak označil to, že tlumočník ve většině případů mluvil jiným dialektem než žalobce, přičemž rozdíl mezi těmito dialekty je tak velký, že měl zásadní vliv na správnost, přesnost a autenticitu zaznamenaných výpovědí. Žalobce se o problémech s tlumočením zmiňoval při pohovoru dne 27. 6. 2018, má proto zato, že postupem správního orgánu byl porušen § 22 zákona o azylu.
5. Žalobce setrval na tom, že mu v zemi původu hrozí pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu pro příslušnost k politické straně Yeketiý a odmítnutí spolupráce s konkurenční politickou stranou. V tom spatřuje pronásledování za uplatňování svých politických práv a svobod. Ze stejného důvodu mu hrozí i nebezpečí vzniku vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu, neboť politická strana PDK se v oblasti, ze které pochází, chová jako mafie, o čemž svědčí i existence ozbrojených složek a tajné policie zřízené touto stranou.
6. Žalobce též namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí v části o neudělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu z důvodu absence náležitého a patřičného odůvodnění správního uvážení.
7. Žalobce závěrem navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek a setrval na správnosti žalobou napadeného rozhodnutí, na které odkázal, a navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal i na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce a informace o zemi původu, které považuje za zcela dostatečné. Má za to, že zjistil skutečný stav věci, že případ posuzoval ve všech

souvislostech, že se zabýval všemi okolnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl a že si opatřil potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí.

9. Uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je žalobcova obava z únosu či fyzické likvidace ze strany jistého člena PDK, s nímž žalobce odmítl spolupracovat, dalším důvodem je nemožnost pokračování ve vzdělání v Iráku.
10. V reakci na žalobní námitky žalovaný vyslovil přesvědčení, že zjistil dostatečně skutkový stav, který mu umožňoval vydat ve věci rozhodnutí, že pro toto rozhodnutí opatřil dostatečně aktuální informace o zemi původu a že se zabýval všemi okolnostmi případu tak, jak má na mysli zákon. K azylovému příběhu žalobce uvedl, že v případě rozporů v jednotlivých výpovědích žadatele o azyl, musí tento dostat prostor pro jejich vysvětlení. Dle protokolu o pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 21. 2. 2018 (strana 5) byl žalobce několikrát dotazován na rozpory ve svých výpovědích a dostal prostor tyto rozpory vysvětlit, což se mu dle žalovaného nepodařilo, a proto jeho příběh vyhodnotil jako nekonzistentní, vnitřně rozporný se zásadními nesrovnalostmi. K námitce neopodstatnění hodnocení žalobcovy výpovědi jako nevěrohodné odkázal žalovaný na strany 5 až 7 napadeného rozhodnutí. K námitce rozdílnosti dialektů žalobce a tlumočníka žalovaný uvedl, že se opakovaně tázal na jazyk, ve kterém se žalobce domluví, přičemž ten nikdy nesdělil, že by překladu nerozuměl a nenamítl ani rozdílnost dialektů.
11. K dalším námitkám žalovaný sdělil, že povinnost zjistit skutečný stav má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu řízení uvedl, když žalobce měl možnost veškeré relevantní důvody do žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany uvést. Dle žalovaného však neuvedl skutečnosti svědčící o možnosti jeho pronásledování v případě návratu do domovské země. Ohledně námitky nedostatečného posouzení humanitárního azylu žalovaný odkázal na odůvodnění na straně 11 napadeného rozhodnutí. Dle názoru žalovaného, nelze z námitek činěných pouze v rovině obecného nesouhlasu s napadeným rozhodnutím dovozovat, že by provedené dokazování bylo nedostatečné a zjištěný skutkový stav neměl oporu ve spisu.
12. Žalovaný uzavřel, že mezinárodní ochrana podle zákona o azylu je výjimečným institutem, jehož účelem není ochrana žadatele před jakýmkoliv negativními jevy v zemi původu, ale pouze před těmi, které jsou v zákoně o azylu upraveny. Správní orgán neshledal, že by žalobce byl v zemi své státní příslušnosti pronásledován ze strany státních orgánů pro své politické aktivity, rasu, národnost, pohlaví, náboženství či příslušnost k jakékoli sociální skupině. Stejně tak si správní orgán není vědom, že by se při posuzování žádosti žalobce o poskytnutí mezinárodní ochrany dopustil jakékoli nezákonnosti. Má za to, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem o azylu a správním řádem a též na základě dostatečných a řádným způsobem opatřených důkazů. Z výše uvedených důvodů navrhl zamítnutí žaloby v plném rozsahu pro její nedůvodnost.

IV. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen "s. ř. s."). Učinil tak bez nařízení jednání postupem za

podmínek stanovených dle ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. a dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.

14. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že žalobce podal dne 23. 6. 2018 žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany v České republice. Dne 27. 6. 2018 poskytl údaje k žádosti, kdy sdělil, že je kurdské národnosti, islámského vyznání a že byl členem politické strany Yeketi. Před odjezdem z vlasti žil v obci Erbil. Z Iráku odjel v roce 2017 přes Francii, Německo a Holandsko do České republiky, měl cestovní pas. V současnosti nemá žádné vízum ani povolení k pobytu, v minulosti mu bylo uděleno české vízum a o mezinárodní ochranu žádal v České republice již dvakrát, poprvé v roce 2017 po transferu z Německa, kdy tuto žádost následně vzal zpět, stejně tak jako druhou žádost v roce 2018. Za důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že v Kurdistanu nemohl studovat, co chtěl, a že na něj byl činěn nátlak ze strany PDK, aby sděloval informace o konkurenční politické straně Yeketi. Uvedené strany fungují jako mafie a PDK chtěla žalobce vydírat. Uvedl též, že chtěl pokračovat ve studiu v České republice.
15. Téhož dne byl se žalobcem proveden i pohovor. K dotazu správního orgánu zopakoval, že žádost o mezinárodní ochranu podal proto, jelikož v Iráku na něj byl činěn nátlak ze strany pana Surchi, aby donášel informace o konkurenční straně Yeketi. Uvedl, že osobně se s tímto mužem však nikdy nesešel, jen si telefonovali (v lednu nebo únoru 2017), setkal se však s lidmi na něj napojenými. Mezi ně patřili i učitelé ze školy, kam žalobce chodil, a ti na něj činili nátlak. Později se žalobce dozvěděl, že se lidé napojení na PDK chovají jako mafiáni a ty osoby, které s nimi nespolupracovaly, zlikvidovali. Ze strachu žalobce přestal chodit do školy. Ostatní spolužáci se ho též snažili přesvědčit ke spolupráci s PDK. Spolupráci však odmítl a od ledna či února 2017 čelil telefonátům lidí z PDK. Měl strach, že bude unesen. Situaci prohodil s otcem a ten mu sdělil, že zařídí jeho vycestování. Žalobce k dotazu uvedl, že jiné problémy v domovském státě neměl. K dotazu správního orgánu uvedl také to, že by svou situaci nevyřešil ani přestěhováním se na jiné místo v Kurdistanu, jelikož PDK je v něm hlavní stranou ovládající státní orgány, na které se proto nebylo možné obrátit s žádostí o pomoc. Časovou prodlevu mezi počátkem problému s panem Surchim a vycestováním ze země žalobce odůvodnil nutností vyřídit vše potřebné pro legální vycestování z Iráku, když původně zvažoval ilegální odchod. Nynější žádost o mezinárodní ochranu podal po sdělení svého otce, že se má starat o svou budoucnost, zůstat v ČR a nevracet se domů, protože situace v Iráku není dobrá a žalobci by se mohlo něco stát. Rodinní příslušníci žalobce byli osobami ze strany PDK dotazováni na současné místo jeho pobytu. K dotazu správního orgánu na rozpor ve výpovědi při projednávání žádosti o mezinárodní ochranu podané v roce 2017, kdy jako důvod odchodu z vlasti uvedl problém s rodinou dívky, kterou si chtěl vzít, a výpovědí v nyní projednávané věci, kdy jako důvod odchodu z vlasti uvádí problémy s panem Surchim, žalobce sdělil, že problémy s dívkou a její rodinou, nyní nepokládal za důležité, že problémy s panem Surchi již zmiňoval, a že tlumočnickovi s tetováním tehdy řekl, že o tom nechce mluvit. Rovněž uvedl, že v té době, kdy byl otec nemocný, se již rozhodl vrátit do Iráku.
16. Součástí správního spisu jsou rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 12. 2017, č. j. OAM-1012/ZA-ZA12-ZA17-2017, a rozhodnutí ze dne 26. 4. 2018, č. j. OAM-163/ZA-ZA11-K10-2018, o zastavení řízení o žádostech o poskytnutí mezinárodní ochrany, které podal žalobce dne 4. 12. 2017, resp. 16. 2. 2018, a rozhodné části spisového materiálu k nim se

vztahující (protokoly o pohovorech a poskytnutí údajů k žádostem). Součástí spisu jsou též informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Iráku, konkrétně vycházel ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí Velké Británie ze dne 20. 7. 2018, z Výroční zprávy organizace Human Rights Watch 2018 ze dne 18. 1. 2018, z výroční zprávy Amnesty International 2018 ze dne 22. 2. 2018, z Informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 6. 3. 2018, ze zprávy organizace Freedom House - Svoboda ve světě 2018 - Irák z ledna 2018, z Informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 1. 7. 2017 a zpráv České tiskové kanceláře, konkrétně se jednalo o zprávy s názvy „Řada měsíců po osvobození Mosulu se stále pohřešuje 11.000 lidí“ ze dne 11. 3. 2018, „Američtí vojáci zůstanou v Iráku, dokud se země nestabilizuje“ ze dne 19. 8. 2018, „V Iráku se po bojích s radikály vrátily domů čtyři miliony lidí“ ze dne 4. 9. 2018 a „Irák ohlásil konečnou porážku Islámského státu na svém území“ ze dne 9. 12. 2017.

17. S podklady pro rozhodnutí ve věci, se žalobce mohl seznámit ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu dne 7. 11. 2018, když byl správním orgánem na tento termín řádně předvolán. Žalobce svého práva využil a ve stanoveném termínu se k správnímu orgánu dostavil. Podklady pro rozhodnutí označil za věrohodné, ale dle jeho názoru neschopné dostat se pod povrch všech problémů (viz protokol o seznámení se s podklady pro rozhodnutí ze dne 7. 11. 2018 založený na č. l. 49).
18. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí, kterým žalovaný dospěl k závěru, že u žalobce není dán žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany dle zákona o azylu. Žalobce se v žalobě proti rozhodnutí žalovaného dovolával naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany, což odůvodňoval hrozícím pronásledováním za uplatňování svých politických práv a svobod a hrozbu vážné újmy z téhož důvodu, jelikož má obavu ze své fyzické likvidace pro odepření spolupráce s politickou stranou PDK, kdy je sympatizantem a spolupracovníkem konkurenční politické strany Yeketiý.
19. Krajský soud na úvod předesílá, že není smyslem soudního přezkumu podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, čj. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, čj. 2 Afs 37/2012-47; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
20. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13 nebo § 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
21. Důvody udělení azylu upravuje zákon o azylu v ustanovení § 12 tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství

má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

22. Krajský soud předně připomíná, že základní zásadou řízení o udělení azylu, resp. mezinárodní ochrany, je povinnost tvrzení, které vázne toliko na žadateli (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005-86). Jestliže žadatel neunese svoji část důkazního břemene a nedostojí své povinnosti tvrzení, je nutno mu takovou skutečnost přičítat k tíži (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2012, č. j. 1 Azs 3/2012). K tomu, aby žalovaný mohl určit, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje některou z podmínek zákona o azylu, je nutné, aby srozumitelně, dostatečně určitě a především věrohodně tvrdil skutečnosti, ve kterých spatřuje existenci některé z podmínek pro její udělení. V případě, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany svoji povinnost tvrzení nesplní, a to buď proto, že netvrdí žádné relevantní skutečnosti, nebo že na podkladě jeho rozporuplných nebo neurčitých tvrzení nelze zjistit, jaké jsou skutečné důvody jeho odchodu ze země původu, resp. důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nemůže žalovaný v takovém případě shledat existenci podmínek pro udělení mezinárodní ochrany. Nevěrohodnost žadatele na podkladě uvádění (nebo dokládání) rozporných tvrzení pak správnímu orgánu znemožňuje shledat u žadatele podmínky pro udělení azylu.
23. Nelze pominout, že nyní projednávaná žádost žalobce o mezinárodní ochranu v České republice je již třetí v pořadí. Je proto logické (a žádoucí), že správní orgán vzal v potaz a porovnal údaje žalobcem sdělené v nyní projednávaném řízení o jeho žádosti s údaji sdělenými v předchozích dvou řízeních o jeho žádostech. V posuzovaném případě přitom výpověď žalobce představuje významný důkazní prostředek. Žadatel o azyl totiž mnohdy není schopen doložit ke svým tvrzením žádný důkaz, což je situace převažující, proto jsou důležité a významné právě informace žadatelem sdělené správnímu orgánu, neboť ty v kontextu se zprávami o zemi původu slouží jako podklad pro rozhodnutí. Proto bylo pro posouzení věci žalobce zásadní vyhodnocení věrohodnosti jím prezentovaných obav, se kterými spojil důvody odchodu z vlasti, a potažmo věrohodnosti jeho osoby (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, sp. zn. 5 Azs 66/2008, www.nssoud.cz).
24. Žalobce v průběhu posledního (nyní projednávaného) řízení o udělení mezinárodní ochrany vypověděl a jako motiv odchodu z vlasti, kterou opustil v květnu 2017, a důvod obav z návratu uvedl to, že na něj byl činěn nátlak ze strany PDK, aby sděloval informace o konkurenční politické straně Yeketi, že na něj byl činěn nátlak konkrétně panem Surchim, se kterým se sice osobně nikdy nesešel, v lednu nebo únoru 2017 si však telefonovali, přičemž když spolupráci odmítl, tak od ledna či února 2017 čelil telefonátům lidí z PDK. V průběhu předchozího správního řízení o první žádosti žalobce podané v prosinci 2017 tvrdil, že jeho jediným problémem ve vlasti a důvodem o žádost o mezinárodní ochranu byly osobní spory s rodinou jeho dívky, která nesouhlasila s jejich sňatkem, které vyústily v opakované a fyzické napadení jeho osoby. V průběhu správního řízení o druhé žádosti žalobce podané v únoru 2018 tvrdil jako důvod pro odchod ze země původu obavy z trestu a likvidace za hackerské nabourání se do vládního informačního systému, a uvedl, že jej v této souvislosti kontaktoval vlivný člověk Ali Hussein Surchi, který po něm žádal spolupráci, a to v březnu 2017 v jeho kanceláři.
25. Z uvedeného je zřejmé, že již ohledně samotného základního důvodu odchodu žalobce z vlasti v květnu 2017 nejsou jeho výpovědi zcela konzistentní. Žalovaný na straně 5 až 7

napadeného rozhodnutí zachytil výpovědi žalobce zaznamenané v celkem třech řízeních vedených s ním a upozornil na zjištěné rozpory. Krajský soud proto považuje za nadbytečné opakovat podrobně žalovaným popsané rozpory, proto pouze shrnuje, že za nejzásadnější považuje zejména rozpor v uváděném důvodu odchodu z vlasti (v řízení o první žádosti oproti důvodům uváděným v řízeních o dalších dvou žádostech) rozpory a nesrovnalosti ve výpovědích žalobce ohledně toho, jak popisoval problémy s panem Surchim, kdy se neshodovaly jeho jednotlivé výpovědi v tom, kdy konkrétně, jakým způsobem a kolikrát jej tato osoba, příp. další osoby (i ve škole), kontaktovaly a nutily ke spolupráci se stranou PDK. Další podstatné rozpory ve výpovědích žalobce se vyskytly i v konkretizaci data jeho neoprávněného hackerského vniknutí do systému vládních stran. Návazně na uváděný hackerský útok pak nekonzistentně a rozporuplně vyzněla i výpověď žalobce při pohovoru v nynějším řízení o tom, co dělal s informacemi, které takto získal, když nejprve tvrdil, že si je kvůli strachu nechával pro sebe. Následně k dotazu správního orgánu uvedl, že kritizoval politickou stranu Yeketiý a PDK a to tak, že mailem psal konkrétním lidem z těchto stran, přičemž získané materiály o straně konfrontoval se stranickým programem strany a pak psal lidem z té strany, že dělají špatně. K opakovanému dotazu uvedl, že věci, které mu připadly závažné, si nechal pro sebe a ty méně závažné stranám přeposílal. K tomu rovněž následně uvedl rovněž, že v reakci na jeho e-maily dostával většinou e-maily s poděkováním.

26. Nutno dodat, že rozdílné údaje a rozpory v odpovědích žalobce nelze hodnotit jako doplnění či korekci předchozí výpovědi, ale šlo o rozdílný popis, resp. uvedení odlišné verze, tvrzených skutečností. Žalovaný přitom na konkrétní rozporná tvrzení žalobce upozornil a dal mu příležitost se k nim vyjádřit a objasnit je. Ze žalobcových reakcí na ně však nevyplyvá, že by poskytly uspokojivá vysvětlení jeho rozporných tvrzení, která by bylo jako přijatelná možné akceptovat. Ve výpovědích žalobce jsou tedy rozpory takového charakteru, že lze důvodně pochybovat i o samotném žalobcově tvrzení o závažnosti a intenzitě jeho problémů v zemi původu a z toho důvodu jeho ohrožení v případě návratu. Účelovosti a cíleně použité argumentaci žalobce k získání mezinárodní ochrany pak nasvědčuje i fakt, že vzal svou první i druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany zpět. Krajský soud souhlasí se žalovaným v tom, že pokud by žalobci skutečně hrozila závažná újma, nepřemýšlel by o variantě, že se do vlasti vůbec vrátí.
27. Neobstojí vysvětlení žalobce uvedené v žalobě, že to, že při jednotlivých pohovorech vypovídal o jiných věcech, ještě neznamená, že jsou jeho výpovědi rozporné, protože určité dílčí rozpory vznikají přirozeným procesem zapomínání. Shora uvedené zásadní nesrovnalosti ve výpovědích žalobce totiž vzhledem k jejich charakteru běžnému zapomínání přičítat nelze.
28. Nemůže obstát ani námitka žalobce, že při jeho pohovorech přítomný tlumočník mluvil jiným dialektem než on a že právě rozdíl mezi těmito dialekty měl zásadní vliv na správnost a přesnost zaznamenaných výpovědí. Žalobce k tomu současně uvedl, že se o problémech s tlumočením zmiňoval při pohovoru dne 27. 6. 2018. Krajský soud však v žalobcem zmíněném protokole o pohovoru ze dne 27. 6. 2018 neshledal žádné žalobcem zmiňované výhrady proti tlumočnickovi. Z protokolu naopak vyplývá, že byl proveden „na žádost žalobce v jazyce kurdevském“ za přítomnosti tlumočnicka kurdevského jazyka. V závěru pohovoru pak byl žalobce dotázán, zda žádá celý pohovor, tj. všechny otázky a odpovědi, zpětně přetlumočit za účelem kontroly. Na to žalobce sdělil, že nechce a protokol podepsal. Ani při následném seznámení se s podklady pro rozhodnutí

dne 7. 11. 2018 žalobce žádné výhrady k tlumočení provedenému v průběhu správního řízení neuvedl.

29. Krajský soud se na základě výše uvedeného ztotožnil se závěrem žalovaného, že nelze shledat, že by žalobce byl v zemi svého původu pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, ani nelze shledat důvodné obavy z pronásledování z azylově relevantních důvodů uvedených v ustanovení § 12 písm. b) téhož zákona. A nutno dodat, že uvedený závěr platí, i kdyby bylo odhlédnuto od celkové nevěrohodnosti tvrzení žalobce. Žalobce totiž žádné takové skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, kvůli které by byl pronásledován azylově relevantním způsobem neuvedl. Jak správně konstatoval žalovaný na straně 7 napadeného rozhodnutí, žalobce opakovaně potvrdil, že jiné problémy, než s panem Surchim, který jej přesvědčoval ke spolupráci se stranou PDK, neměl. Žalobcem tvrzené obavy z únosu a fyzické likvidace lze přitom označit za spekulace a domněnky, neboť *de facto* nedošlo k ničemu jinému, než ke schůzce (možná) a telefonátu s uvedenou osobou, příp. přesvědčování ke spolupráci dalšími (nekonkretizovanými) osobami ve škole, kam žalobce chodil. Žalobcem prezentované jednání zmíněných osob však nelze považovat za takové, které by svou povahou nebo intenzitou bylo možno považovat za natolik závažné, aby je bylo možno považovat za akt pronásledování ve smyslu čl. 9 odst. 1 kvalifikační směrnice.
30. Za zákonné a zjištěným informacím odpovídající považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), neboť v případě žalobce k tomu nebyl shledán zákonný podklad ani opodstatněnost. Ostatně v žalobě žalobce žádné konkrétní námitky či výhrady k neudělení azylu za účelem sloučení rodiny azylu ani neuvedl.
31. Pokud jde o humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu, žalobce namítl nepřezkoumatelnost rozhodnutí v této části, protože dle jeho názoru absentuje náležité odůvodnění správního uvážení. Této žalobní námitce soud nepřisvědčil z následujících důvodů.
32. Krajský soud předně připomíná, že na humanitární azyl není nejen právní nárok, ale ani subjektivní právo (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, či rozsudek téhož soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 6 Azs 230/2014 - 67, bod 50), a proto je vyloučeno, aby na tomto neexistujícím subjektivním právu mohl být negativním výrokem správního orgánu žadatel o humanitární azyl zkrácen (srov. shodně např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005-60, rozsudek ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 111/2005-58). Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu. Míra volnosti správního orgánu při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je limitována zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu. Samotné správní rozhodnutí proto podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem.
33. Žalovaný své úvahy týkající se udělení humanitárního azylu rozvedl na straně 11 napadeného rozhodnutí, kde zhodnotil všechny skutečnosti uváděné žalobcem, které by

mohly být pro udělení humanitárního azylu relevantní, což bylo za dané situace zcela postačující. Ostatně žalobce ve své námitce ani nekonkretizoval, jaké další úvahy (tj. hodnocení jakých dalších okolností) v odůvodnění postrádá. K tomu je nutno připomenout i to, že smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout také v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty v § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2013, č. j. 5 Azs 14/2012 - 30). Jako obvyklé důvody pro udělení humanitárního azylu lze zmínit například zvlášť těžkou nemoc či zdravotní postižení či příchod z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými, či přírodními faktory (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55). Takové důvody však žalobce netvrdil, z okolností případu nevyplynuly a žalovanému, který vyšel z toho, že žalobce nemá žádné zvláštní potřeby a jeho zdravotní stav je dobrý, proto nelze důvodně vytýkat nedostatečné odůvodnění neudělení humanitárního azylu. Jeho úvahy známky libovůle nejeví a ze správního spisu neplyne ani to, že by došlo k porušení procesních předpisů.

34. Následně krajský soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
35. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
36. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování.
37. Z pohledu ustanovení § 14a odst. 2 písm. a) zákona o azylu je nutno předně konstatovat, žalobce neuvedl a žalovaný ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti.
38. Žalovaný se vypořádal s neexistencí hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání (§ 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu), když mimo jiné přílehavě poukázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a související judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, podle které pouhá možnost

špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponížení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Takové nebezpečí přitom lze shledat pouze tam, kde hrozí reálně a bezprostředně, nikoliv tam, kde nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat. K uvedenému krajský soud odkazuje na již shora uvedené hodnocení rozporů ve výpovědích žalobce a z toho plynoucí závěr o nevěrohodnosti jím prezentovaných obav, které uváděl jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu. Krajský soud se plně ztotožňuje se závěrem žalovaného, že v případě žalobce nelze bez dalšího shledat prokázání hrozby reálného nebezpečí ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tedy že by mu v případě návratu do vlasti nehrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy.

39. Krajský soud plně souhlasí též s názorem žalovaného o nemožnosti udělení doplňkové ochrany dle § 14 odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Ostatně žalobce v žalobě, ani v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti svědčící o možnosti vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Správní orgán se pak dostatečně touto otázkou zabýval na stranách 13 až 15 rozhodnutí, přičemž konstatoval, že na základě shromážděných informací neprobíhá v Iráku takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu citovaného ustanovení.
40. K samotné bezpečnostní situaci v Iráku pak lze dodat, že v zemi neprobíhá občanská válka, ani konflikt s jinou zemí. V prosinci 2017 koaliční jednotky porazily zbývající jednotky Islámského státu a následně došlo ke zlepšení bezpečnostních podmínek v zemi. Aktuálním zůstává řešení otázek náboženských a etnických, avšak i přesto se do posledně osvobozených oblastí vrací větší množství vnitřně vysídlených osob. Za současné situace, kdy na území Iráku působí vedle regulérních ozbrojených sil a orgánů činných v trestním řízení i řada místních bezpečnostních sil, se bezpečnostní situace nadále zlepšuje. Správní orgán správně vyhodnotil míru bezpečnostních incidentů v Iráku, když konstatoval, že sice k nim v omezené míře dochází, ovšem nejedná se o celoplošně rozšířené násilí. Správní orgán pak rovněž správně poukázal na bod 35 směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 13. 12. 2011, o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany, které stanoví, že: *„nebezpečí, kterým je všeobecně vystaveno obyvatelstvo jednotlivé země nebo jeho část, sama o sobě nepředstavují konkrétní ohrožení, které by mohlo být hodnoceno jako vážná újma.“* Dále správní orgán poukázal na skutečnost, že část rodiny žalobce žije i nadále v Iráku, přičemž nebyly zjištěny žádné konkrétní problémy, s nimiž by se musela potýkat.
41. Krajský soud tak uzavírá, že v žalobcově případě naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu prokázáno nebylo.
42. Přisvědčit musel krajský soud i závěru žalovaného, že vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 písm. d/ zákona o azylu).
43. Pro úplnost lze poznamenat, že ustanovení § 14b zákona o azylu upravuje doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny. V tomto směru však žalobce žádné důvody neuváděl a žalobní námitky nevznsl.

44. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, ověřil, že rozhodnutí bylo vydáno na základě dostatečně zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný rovněž dostatečně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), přičemž při hodnocení situace žalobce vycházel z informací z více různých zdrojů, jak vyplývá z listin žalovaným shromážděných a založených ve správním spise.

V. Závěr a náklady řízení

45. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
46. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný však náhradu nákladů nenárokoval a ze soudního spisu ani nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 18. prosince 2019

Mgr. Helena Konečná v. r.
samosoudkyně